

Przepisy karne ustaw szczególnych

Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 62, poz. 504 z późn. zm.) - cz. 1

Zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa osobom biorącym udział w imprezach masowych stanowi szczególne wyzwanie dla Policji i innych służb porządkowych i informacyjnych. Ten szczególny charakter tego rodzaju przedsięwzięć wiąże się nie tylko z liczbą osób, która znacznie przekracza średnią liczbę osób objętych interwencjami policyjnymi, ale również z faktu, że wymaga zaangażowania dużej liczby osób i mienia, że dotyczy wyjątkowej sfery ludzkiego życia – sfery odpoczynku i relaksu, której nieodłącznym elementem musi być bezpieczeństwo.

Z tego względu kolejne artykuły dotyczyć będą przepisów karnych ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych. Pierwszy z nich obejmować będzie komentarz wybranych wykroczeń.

Wykroczenie stypizowane w art. 54 ust. 1 ustawy polega na nie wykonaniu polecenia porządkowego, wydanego na podstawie ustawy, regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej przez służby porządkowe lub służby informacyjne. Należy w tym momencie wskazać, że osoby obecne na imprezie masowej zgodnie z art 8 ust. 1 ustawy, są zobowiązane zachowywać się w sposób niezagrażający bezpieczeństwu innych osób obecnych na tej imprezie, a w szczególności przestrzegać postanowień regulaminów obiektu i imprezy. Zachowywanie się niezgodne z przepisami zawartymi we wskazanych powyżej dokumentach, w tym zakłócenie porządku publicznego, dają prawo służbom porządkowym lub informacyjnym wydawania poleceń porządkowych, a w razie niewykonania tych poleceń – wezwania takich osób do opuszczenia imprezy masowej.

Użyte w treści komentowanego przepisu określenia „służby porządkowe lub służby informacyjne” zostały zdefiniowane w ustawie, a ich szczegółowe określenie zawarte zostało w opisie w notatniku (na końcu artykułu). Służby te mają prawo do sprawdzania uprawnień do przebywania na imprezie masowej, legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości oraz przeglądania zawartości bagaży, odzieży osób, w przypadku podejrzenia, że wnoszą one lub mają broń lub inne niebezpieczne przedmioty, materiały wybuchowe, wyroby pirotechniczne, materiały pożarowo niebezpieczne, napoje alkoholowe, środki odurzające lub substancje psychotropowe.

Opisując niniejsze zachowania należy kategorycznie wskazać, że odmowa poddania się opisanym powyżej czynnościom nie będzie stanowiło wykroczenia określonego w art. 54 ust. 1 ustawy, a odmawiający może być niewpuszczony na imprezę masową. Samo zakłócenie porządku publicznego (czyn taki może stanowić wykroczenie określone w art 51 § 1 lub 2 kw) również nie będzie wykroczeniem stypizowanym w art. 54 ust. 1. Stanie się nim dopiero w chwili niewykonania polecenia uprawnionych służb, mającego na celu przywrócenie lub zaprowadzenie porządku¹.

Polecenie porządkowe wydane przez uprawnione osoby powinno być zgodne nie tylko z ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych i regulaminami, ale także z innymi obowiązującymi przepisami prawa. Tak więc uczestnik imprezy, który nie wykona polecenia sprzecznego z prawem, nie może odpowiadać za popełnienie wykroczenia z art. 54 ust. 1 ustawy. Nie stanowi również wykroczenia z tego przepisu niewykonanie polecenia wydanego przez Policję, gdyż zachowanie takie wypełnia znamiona innego wykroczenia, a mianowicie określonego w art 55 ustawy.

---

¹ Zob. M. Stefański, *Przepisy karne w ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych*, Palestra 1998, nr 3-4, s. 36-37.

Przepis tego artykułu nie określa czasu i miejsca, w których porządkowy ma prawo wydawania poleceń, a uczestnik imprezy obowiązek stosowania się do nich. Na pewno będzie to okres trwania imprezy oraz teren obiektu, na którym ona się odbywa. Wydaje się jednak, że uczestnik musi podporządkować się poleceniu także przed wejściem na teren obiektu oraz po jego opuszczeniu, jeśli służby porządkowe lub informacyjne wykonują tam swoje obowiązki związane z zapewnieniem bezpieczeństwa imprezy masowej².

Podsumowując można zatem stwierdzić, że sprawcą komentowanego wykroczenia może być każda osoba. Do jego istoty nie należy nastąpienie jakiegoś skutku, a zatem mamy do czynienia z wykroczeniem formalnym, które można popełnić przez zaniechanie zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie.

Wykroczenie opisane w art 54 ust. 2 ustawy polega na przebywaniu uczestnika imprezy w miejscu nieprzeznaczonym dla publiczności lub sektorze innym niż wskazany na bilecie wstępu lub innym dokumencie uprawniającym do przebywania na imprezie masowej i nie opuszczeniu tego sektora mimo wezwania osoby uprawnionej. Zgodnie z dyspozycją art. 3 pkt. 10 w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy organizator imprezy masowej sportowej określa w regulaminie obiektu sportowego miejsca nieprzeznaczone dla publiczności. Informacja o takich miejscach zawsze musi znaleźć się w regulaminie obiektu (terenu), a w praktyce jest ono oznaczone tablicą informacyjną, piktogramem. Brak takich oznaczeń lub określenia w regulaminie powoduje bezkarność osób znajdujących się w miejscach, które zdaniem organizatora są nieprzeznaczone dla publiczności. Dla bytu tego wykroczenie bez znaczenia są czas i powody, dla których uczestnik imprezy znalazł się w miejscu nieprzeznaczonym dla niego. Może to być krótka chwila. Nie można oczywiście wykluczyć sytuacji, że powodem wejścia w strefę zabronioną będzie chęć zapewnienia sobie bezpieczeństwa np. schronienia się przed agresją innych uczestników imprezy. Wówczas zastosowanie będzie miało stan wyższej konieczności. W takim przypadku osoba taka nie poniesie odpowiedzialności za swój czyn³. Oczywiście odpowiedzialności z tego przepisu nie poniosą osoby upoważnione do przebywania w omawianych miejscach np. członkowie służby porządkowej, funkcjonariusze Policji.

Sprawcą wykroczenia z art 54 ust. 2 ustawy będzie uczestnik imprezy masowej, który może je popełnić przez zaniechanie, tak umyślnie, jak i nieumyślnie. Jest to wykroczenie formalne.

Art. 55 ustawy typizuje wykroczenie polegające na nie wykonaniu polecenia wydanego przez Policję lub Żandarmerię Wojskową, w miejscu i w czasie trwania imprezy masowej. W sytuacji, gdy działania służby porządkowej są nieskuteczne, organizator lub kierownik do spraw bezpieczeństwa ma obowiązek wystąpienia do Policji lub Żandarmerii Wojskowej (jeżeli impreza jest przeprowadzana na terenach będących w zarządzie jednostek MON) o udzielenie pomocy. W takim wypadku służby porządkowe i służby informacyjne wykonują polecenia funkcjonariuszy tych organów (art. 22 ust. 6 ustawy). Zatem sprawcą tego wykroczenia może być uczestnik imprezy masowej, ale również członek służby porządkowej lub służby informacyjnej, który nie wykona polecenia Policji lub Żandarmerii Wojskowej. W zakresie polecenia porządkowego, należy stosować uwagi zawarte powyżej.

Kolejnym wykroczeniem zawartym w ustawie jest opisane w art 56 dotyczące wnoszenia lub posiadania napoi alkoholowych. Użycie w przepisie określenia „wnosi lub posiada” jest w pełni uzasadnione, gdyż uczestnik imprezy może wnieść na stadion napoje alkoholowe, natomiast w czasie imprezy już ich nie posiadać. Równocześnie uczestnik taki może nie wnieść na stadion napoju alkoholowego, ale posiadać go w trakcie imprezy. Rozróżnienie takie jest konieczne, gdyż

² Zob. W. Kotowski, B. Kurzępa, *Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz do ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych*, Warszawa 2010, s. 169.

³ Por. G. Gozdór, *Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz*, wyd. 1, Warszawa 2009, s. 244-245.

posiadającemu napój alkoholowy często trudno jest udowodnić samo jego wniesienie. Bez znaczenia jest, czy wnoszący napoje alkoholowe następnie spożyje owe napoje, czy też nie spożyje w czasie trwania imprezy masowej⁴.

Pewną niejasność może stanowić określenie momentu, od którego zaczyna się wnoszenie. W takim przypadku pomocną może okazać się definicja czasu trwania imprezy masowej, zawarta w art. 3 pkt. 6 ustawy. Według niej jest to okres od chwili udostępnienia obiektu lub terenu uczestnikowi imprezy masowej do chwili opuszczenia przez niego tego obiektu lub terenu. A więc wnoszenie rozpoczyna się w momencie przekroczenia bramy lub innego punktu wejścia do obiektu lub na teren⁵. Mimo, że ustawa nie wyjaśnia pojęcia „napoje alkoholowe” to zgodnie z definicją zawartą w art. 46 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, są nimi produkty przeznaczone do spożycia, zawierające alkohol etylowy pochodzenia rolniczego o stężeniu przekraczającym 0,5% objętościowych alkoholu.

Sprawcą tego wykroczenia może być każdy, a można je popełnić zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie. Jest to wykroczenie formalne, możliwe do popełnienia przez działanie oraz zaniechanie.

Zapisy w notatniku służbowym

<p>Art. 54 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Kto nie wykonuje polecenia porządkowego, wydanego na podstawie ustawy, regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej przez służby porządkowe lub służby informacyjne.</p> <p><i>Przedmiot ochrony</i> – bezpieczeństwo imprezy masowej <i>Strona przedmiotowa</i> - polega na nie wykonaniu polecenia porządkowego wydanego na podstawie przepisów prawa przez uprawnione podmioty <i>Podmiot</i> - powszechny (uczestnik imprezy) <i>Strona podmiotowa</i> – wykroczenie formalne, które można popełnić przez zaniechanie zarówno umyślnie jak i nieumyślnie,</p> <p>Art. 54 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Tej samej karze podlega, kto: w czasie trwania imprezy masowej przebywa w miejscu nieprzeznaczonym dla publiczności; przebywa w sektorze sektorze innym niż wskazany na bilecie wstępu lub innym dokumencie uprawniającym do przebywania na imprezie masowej i nie opuszcza tego sektora mimo wezwania osoby uprawnionej</p> <p><i>Przedmiot ochrony</i> – bezpieczeństwo imprezy masowej <i>Strona przedmiotowa</i> - polega na przebywaniu w miejscu , które nie jest przeznaczone dla publiczności lub przebywaniu w sektorze sektorze innym niż wskazany na bilecie wstępu lub innym dokumencie uprawniającym do przebywania na imprezie masowej i nie opuszcza tego sektora mimo wezwania osoby uprawnionej <i>Podmiot</i> - powszechny (uczestnik imprezy) <i>Strona podmiotowa</i> – wykroczenie formalne, które można popełnić przez zaniechanie zarówno umyślnie jak i nieumyślnie,</p>	<p><i>Polecenie porządkowe</i> – nakaz wydany przez określone w przepisie służby porządkowe konkretnemu uczestnikowi imprezy lub wszystkim jej uczestnikom np. przez spikera. Może nim być np. nakaz zaprzestania zakłócania porządku publicznego albo nakaz właściwego zachowywania się. <i>Wnoszenie</i> - to okres od chwili udostępnienia obiektu lub terenu uczestnikowi imprezy masowej do chwili opuszczenia przez niego tego obiektu lub terenu. A więc wnoszenie rozpoczyna się w momencie przekroczenia bramy lub innego punktu wejścia do obiektu lub na teren</p> <p>UWAGA!</p> <p>1. Uczestnik imprezy, który nie wykona polecenia sprzecznego z prawem, nie może odpowiadać za popełnienie wykroczenia z art 54 ust. 1 ustawy. 2. Uczestnik imprezy masowej, który kierując się chęcią zapewnienia sobie bezpieczeństwa, np. schronienia się przed agresją innych uczestników imprezy będzie przebywał w strefie zabronionej, nie poniesie odpowiedzialności za swój czyn</p>
--	--

⁴ Zob. W. Kotowski, B. Kurzępa, *Bezpieczeństwo...*, op.cit., s. 172.

⁵ Zob. W. Kotowski, B. Kurzępa, *Wykroczenia pozakodeksowe. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 680.

**Art. 55 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych –
Kto nie wykonuje polecenia wydanego przez Policję
lub Żandarmerię Wojskową, w miejscu i w czasie
trwania imprezy masowej.**

Przedmiot ochrony – bezpieczeństwo imprezy masowej

Strona przedmiotowa - polega na nie wykonaniu polecenia wydanego przez Policję lub Żandarmerię Wojskową, w miejscu i w czasie trwania imprezy masowej.

Podmiot - powszechny (uczestnik imprezy oraz członek służby porządkowej lub służby informacyjnej)

Strona podmiotowa – wykroczenie formalne, które można popełnić jedynie przez zaniechanie zarówno umyślnie jak i nieumyślnie,

**Art. 56 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych –
Kto wnosi lub posiada na imprezie masowej napoje
alkoholowe.**

Przedmiot ochrony – bezpieczeństwo imprezy masowej (bezpieczny przebieg imprezy, w szczególności wolnej od uczestników będących pod działaniem napojów alkoholowych)

Strona przedmiotowa - polega na wnoszeniu lub posiadaniu na imprezie masowej napojów alkoholowych.

Podmiot - powszechny

Strona podmiotowa – wykroczenie formalne, które można popełnić przez działanie lub zaniechanie, zarówno umyślnie jak i nieumyślnie,

Użyte określenia (wybrane):

Służby porządkowe – to osoby podlegające kierownikowi do spraw bezpieczeństwa, wyznaczone przez organizatora, legitymujące się ważną licencją pracownika ochrony fizycznej, o której mowa w odrębnych przepisach.

Służby informacyjne – osoby podlegające kierownikowi do spraw bezpieczeństwa, wyznaczone przez organizatora, w tym spikera zawodów sportowych.